

Taşova İlcesinin Amasya İline bağlanması hakkında kanun tasarısı ve İçişleri Komisyonu raporu (1/443)

T. C.

Başbakanlık

Muamelât Genel Müdürlüğü

Tetkik Müdürlüğü

Sayı : 71/2398,6/2368

5 . 8 . 1952

Büyük Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına

Taşova İlcesinin Amasya İline bağlanması hakkında İçişleri Bakanlığınca hazırlanan ve Bakanlar Kurulunca 21 . 6 . 1952 tarihinde Yüksek Meclise sunulması kararlaştırılan kanun tasarısının gerekçesiyle birlikte sunulmuş olduğunu saygılarımla arz ederim.

Başbakan

A. Menderes

GEREKÇE

Tokat İline bağlı Taşova İlcesi 1944 yılında kabul edilmiş olan 4642 sayılı Kanunla kurulmuş olup merkezi (Yemişenbükü) dür.

Tokad'a bağlı Erbaa İlcesinden ayrılan Bidevi, Tekke, Destek isimli üç bucakla (63) köyden teşekkül etmiştir.

Nüfusu 1950 sayımına göre (40 494) dür.

Kuruluşunda Bidevi bucağından (7) köy veson zamanlarda da (2) köy Erbaa merkezine bağlanmış yine Bidevi Bucacağına bağlı diğer birköyünde Erbaa merkezine bağlanması yetkili kurulların mütalâalarına dayanılarak valilikten teklif edilip tetkik sırasına alınmıştır.

Tokad İdare Kurulunun 27 . XII . 1951 gün ve 356 sayılı mütalâasında :

Taşova İlcesi 1944 yılında Erbaa İlcesinden ayrılan köylerle kurulduğu ve Amasya hududuna bağlı bâzı köyler müstesna diğerleri Erbaa ve dolayısıyla Tokad'a bağlı olup yegâne mahsulü tütündür ki, Tokat Tekel Başmüdürlüğüne bağlı Erbaa'da satılır. Tanıba, Çalkara köylerinin sonzamanda Erbaa'ya bağlanmaları üzerine Karaağaç Köyü de ayrılmak için resmen müracaatta bulunmuştur. Taşovalılar iktisaden Tokad'a bağlıdır. Amasya'ya bağlanmalarını istemeleri Tokad Ağır Ceza Mahkemesi bakımından idi. Son zamanda ağız ceza Amasya'ya bağlandığından bu mahzur kalkmış bulunmaktadır. Tokad'la idari bağlılıkları diğer ekonomik ve coğrafi bağlılıklarıyla birlikte halkın genel menfaatlarına daha uygun düşeceği mütalâa edilmiştir.

Tokad İli Genel Meclisininin 28 . I . 1952 günlü mütalâasında :

Prencip itibariyle Amasya'ya bağlanmasına taraftar, ancak hududun (Yolağan) dan geçirilerek tesbitini ekseriyetle mütalâa etmiştir.

Amasya İdare Kurulunun 21 . IX . 1951 gün ve 678/280 sayılı mütalâasında ;

Taşova'nın ekonomik, ticari, adli münasebetleri Amasya ile dir. Tokad'a 130 kilometre, Amasya'ya ise 65 kilometre uzaklıkta olup Tokatla irtibatını temin eden şose Mamudağı - Yaylacıkdağı, arasındaki vâdiden geçer. Gökdere - Erbaa yoluis 1750 râkımlı tepelerden geçtiğinden bu tabii ârizalar senenin kış aylarında bir veya iki ay yolu kaparlar. Amasya'ya stabilize yolla bağlı olup Yeşilirmak vâdisini takip eden güzergâhın kuzeyi kapalı bulunduğundan yolun kapanmak tehlikesi vârit değildir. (Erbaa üzerinden Hartada Yaylacık dağları, Dikmentepe, Sakarat dağı,

Tahtalık Dağı tepelerle muhat ârızalıdır).

Ekseri köyler Amasya'ya (25 - 30) kilometre ve bâzı uzak köyler ise (65 - 70) kilometre olup Tokad'a (165 - 170) kilometre uzaklıktadır.

Yol kışın kapandığında Lâdik ve Amasya istasyonlarından dolaşmak suretiyle Tokad'a gidilmektedir. Gerek yolun kapandığı zamanda ve gerekse muntazam nakil vasıtaları işlememesi sebebiyle hastalarını dahi Tokad'a götürmemektedirler. Bütün mahsulâtlarını Amasya'ya getirip satmakta ve ihtiyaçlarını da buradan tedarik etmektedirler. Ekonomik, coğrafi, sağlık, adli bağlarla bağlı olan Taşovalıların idari bakımdan da Amasya ile birleşmeleri genel menfaatleri iktisadından bulunduğunu,

Amasya İli Genel Meclisi 13. XII. 1951 G. ve 2 sayılı mütalâasıyla;

Taşova Amasya ile ekonomik, ticari, coğrafi, adli ve sağlık bakımından her zaman irtibatta bulunmaktadır. Taşovalıların Amasya ile birleşmek arzuları realiyete uygundur. Oybirliği ile mütalâa etmişlerdir.

Bakanlığımızca yapılan incelemede; 1944 yılında teşekkül eden Taşova İlcesi halkının tabii ve ekonomik münasebetlerinin Amasya ile olduğu mülki taksimatta gözetilmesi icabeden husus halkın tabii istek ve ferdi ihtiyaçlarının giderilmesinde idari işlerinin de birlikte yürütülmesi şeklindedir. Halk fazla külfete katlanmadan resmi devairle olan münasebatını temin edebilmelidir. Halk idari işlerini pazara geldiği zaman görmek ister. Taşova'nın Tokad - Gökdere - Erbaa - Taşova güzergâhından geçen yol imkânları Tokad'dan daha çok Amasya ile uygun ve elverişlidir. Halkın pazarla olan münasebetleriyle idari işlerle olan münasebetlerini birlikte yürütmek hem zaman ve hem de masraftan tasarruf etmek bakımından çok mühimdir. Tatbikatta da böyle devam etmektedir. Taşovalılar iktisadi ve ticari münasebetlerini Amasya ile, adli, Ağırceza hariç, diğer idari münasebetleri ise Tokad İli ile devam ettiregelmektedirler ki, bu şekil halkı çok yormakta ve masrafı mücip olmaktadır. Halk mahsulünü kolayca pazara götürmek ve değer bahasıyla kıymetlendirmeye çok ehemmiyet verir. İdari münasebetleri merkezinin de tabii ve iktisadi münasebetlerinin devam ettiği yerden ayrılmaması icabeder. Amasya ve Tokad'ın Taşova'ya uzaklıkları Amasya'nın lehine % 50 gibi mühim bir kısalık göstermektedir. İşbu tabii imkânlar ve iktisadi kolaylıklar karşısında halkı külfete sokmamak için Amasya'ya bağlanmaları yerinde olacaktır. Yetkili kurul mütalâalarına dayanılarak Taşova'nın Amasya'ya bağlanması hususunda hazırlanan dosya muamelesi İl İdaresi Kanununa da uygun görülmüş ve idari, iktisadi, adli, coğrafi sebeplerle halkın isteği ilhak keyfiyetini zaruri kılmış bulunduğundan bu maksatla ilişik kanun tasarısı hazırlanmış bulunmaktadır.

İçişleri Komisyonu Raporu

T. B. M. M.

İçişleri Komisyonu

Esas No. 1/447

Karar No. 4

29 . XI . 1952

Yüksek Başkanlığa

Komisyonumuza havale buyurulan, Taşova İlcesinin Amasya İline Bağlanması hakkındaki kanun tasarısı, İçişleri Bakanlığı adına İller İdaresi Genel Müdürünün iştirakiyle komisyonumuzda görüşüldü.

Tasarının tümü üzerinde yapılan görüşmelerde; Tokad İline bağlı bulunan Taşova İlcesinin ticari, iktisadi ve tabii münasebetlerinin

Amasya İli ile daha fazla olduğu, gerek Taşova İlce Merkezinin ve gerekse ilce köylerinin Tokad'a uzak fakat Amasya'ya daha yakın bulunduğu ve ilce halkının da bilhassa mahsullerini arz ve iktisadi temas bakımından Amasya'ya tercih ettikleri, Tokad İli ile münasebetlerinin yalnız ağır ceza işlerine inhisar ettiğine göre, bu sebeple Amasya İline bağlanmak istedik-

lerine mütedair bulunan gerekçe tamamıyla yerinde görülerek, Hükümet tasarısındaki metnin aynen kabulüne oy birliğiyle karar verildi.

Kamutayın yüksek tasvibine arz olunmak üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

İçişleri Ko.		
Başkanı	Başkan V.	Sözcü
Edirne	Bursa	İzmir
R. Nasuhioğlu	N. Yılmaz	P. Arat
Kâtip		
Muğla	Amasya	Balıkesir
Y. Başer	K. Eren	S. Başkan

Bursa	Çorum	Çorum
R. Aybar	Z. Ural	B. Koldaş
Erzurum	İstanbul	Kastamonu
M. Zeren	C. Türkgeldi	F. Keçecioğlu
Kütahya		Ordu
Y. Aysel		N. Fırat
		İmzada bulunmadı
Sinob		Trabzon
M. Acar		H. Orhon
İmzada bulunmadı		İmzada bulunmadı
Van		Zonguldak
İ. Akın		A. Yurdabayrak

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Taşova İlcesinin Amasya İline bağlanması hakkında kanun tasarısı

MADDE 1. — Tokad İline bağlı Taşova İlcesi Amasya İline bağlanmıştır.

MADDE 2. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

Başbakan	Devlet Bakanı
A. Menderes	Başbakan Yardımcısı
	S. Ağaoğlu
Devlet Bakanı	Adalet Bakanı
	R. Nasuhioğlu
Millî Savunma Bakanı	İçişleri Bakanı
H. Köymen	
Dışişleri Bakanı	Maliye Bakanı
F. Köprülü	H. Polatkan
Millî Eğitim Bakanı	Bayındırlık Bakanı
T. İleri	K. Zeytinoğlu
Eko. ve Ticaret Bakanı	Sa. ve So. Y. Bakanı
Muhlis Ete	Dr. E. H. Üstündağ
G. ve Tekel Bakanı	Tarım Bakanı
S. Yırcalı	N. Ökmen
	Çalışma Bakanı ve
Ulaştırma Bakanı	İşletmeler B. V.
S. Kurtbek	N. Özsan